

ΣΠΗΛΛΙΟΝ ΜΕΓΑΛΟΜΜΑΤΑΣ ΠΗΛΙΟΥ

Ἄριθ. Σπηλ. Μητρώου 830

Ἰπὸ Γ. Γραφιοῦ-Νίδα

Νοτιώτερον τοῦ ὄρμίσκου ΝΤΑΜΟΥΧΑΡΙ καὶ εἰς ἀπόστασιν $\frac{3}{4}$ διὰ θαλάσσης ἀπὸ τῆς παραλίας ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΟΥΡΕΣΙ εὐρίσκεται τὸ γραφικὸν ἐνάλιον σπήλαιον τῆς Μεγαλομμάτας. Ἡ εὐρεία εἰσοδός του ἀνοίγεται εἰς τὴν δάσιν καθέτου ὕψηλοῦ βράχου τοῦ ἑποίου ἢ κορυφῆ εἶναι 50 μέτρα Υ.Ε.Θ. καὶ αἱ παρελαί του διακοσμημένα: ἀπὸ ἄφθονο πολυτρίχι, κρίτταμον καὶ μικρὰς ἀγριοσυκιές. Εἰς τὸ μέσον τοῦ ὀρθοῦ βράχου, πραγματικὴ ἀετοφυλιά καὶ ἐντὸς κοιλώματος εἶναι ἐκτισμένο τὸ μικρὸν ἐξωκκλήσιον τὸ καθιερωμένον εἰς τὴν Παναγίαν τὴν Μεγαλομμάταν, ἑορταζόμενον τὴν 8 Σεπτεμβρίου. Ἡ εἰς αὐτὸ προσπέλασις γίνεται διὰ λίαν δυσπροσίτου ἀτραποῦ. Ἡ πρόσοψις του προστατεύεται διὰ ξερολιθιάς. Δεξιώτερον, παρατηροῦνται ἔχνη καταρρεύσαντος σπηλαίου

Ἡ εἰσοδος τοῦ ἐναλίου σπηλαίου εἶναι ἀρκετὰ εὐρεία διὰ νὰ ἐπιτρέπη τὴν εἰσοδὸν λέμβου καὶ φωτὸς μέχρι τοῦ ἐνδοτέρου σημείου του. Σχεδὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ στομίου, εὐμέγεθης βράχος ὑπερέχων τῆς θαλάσσης κατὰ 4 - 5 μέτρα εἶναι διαποικίλτος κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν του ὄψιν μὲ ἄφθονον σταλαγματικὴν ὕλη καὶ λεκάνας συλλογῆς γλυκέος ὕδατος ἐκ σταγονορροιάς. Ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ἢ θάλασσα εἰσχωρεῖ εἰς μῆκος 15 μέτρων ἐπὶ συνολικοῦ μῆκους 55 μέτρων. Τὸ ἀνώτερον πλάτος τῆς ὑδατίνης ἐπιφανείας του εἶναι 30 μ. περίπου. Ὑψὸς ὄροφῆς Υ.Ε.Θ 12 - 15 μέτρων. Τὸ μετὰ τὴν ὑδατίνην ἐπιφάνειαν ὑπόλοιπον σπήλαιον χωρίζεται εἰς δύο εὐμεγέθεις θαλάμους ἐκ τῶν ὁποίων ὁ δεξιὰ τῶ εἰσερχομένῃ εἶναι ὁ πλέον ἐνδιαφέρων. Ἄφθονος σταλαγματικὴ καὶ σταλακτικὴ ὕλη καλύπτει τοὺς ἐπικρεμαμένους αἰχμηροὺς βράχους μὲ μεγάλη ποικιλίαν φαντασμαγορικῶν σχημάτων. Τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι οἱ βράχοι αὐτοὶ δὲν ἐπικρέμανται κατακορύφως. Εἰς πολλὰ σημεία των πλὴν τῆς σταλαγματικῆς ὕλης καλύπτονται καὶ διὰ θρύων τὰ ὅποια προσδίδου εἰς αὐτὴν ὄψιν βελουδίην.

Καὶ εἰς τοὺς δύο θαλάμους παρουσιάζεται ἄφθονος σταγονορροή ἢ δίδουσα γένεσιν εἰς σημαντικὸν ἀριθμὸν λεκανῶν πληρωμένων πάντοτε διὰ ποσίου ὕδατος.

Χλωρὶς παρατηρεῖται μέχρι τοῦ ἐσωτάτου σημείου τοῦ σπηλαίου Ἐπικρατεῖ τὸ θρῦον καὶ τὸ πολυτρίχι. Ὁ ἐπικρατέστερος χρωματισμὸς τῶν βράχων καὶ τοῦ πυθμένου εἶναι: ὁ θαυπρασίνος καὶ ὁ ἔντονος ἰόχρους.

Τὸ ὠραῖον σπήλαιον ἐπισκέπτονται κατ' ἔτος σημαντικοὶ ἐκδρομεῖς καὶ παραθερισταὶ ἐκ τοῦ οἰκισμοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Μούρεσι.

Τὸ σπήλαιον ἐπεσκέφθη καὶ κατεμέτρησα τὴν 19.9.1954.

Κατὰ πρῶτον μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Νικ. Γεωργιάδη εἰς τὸ βιβλίον του «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» ἐκδ. 1880 σελ. 188 ἔνθα ἀναφέρει: τὰ ἀκόλουθα.

«Αἱ δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν ὑπὸ βράχου τῆς Γορίτσης, ὑποσκαπτόμεναι ὑπὸ τῶν κυμάτων παρουσιάζουσι πολλὰ σπήλαια ἐξ ὧν τὸ δυτικώτερον καὶ μεγαλύτερον αὐτῶν εἶναι καθιερωμένον εἰς τὴν Παναγίαν, ἔνθα πολλοὶ συνέρχονται ἐκ τῶν χωρίων τοῦ Πηλίου τὴν 8ην Σεπτεμβρίου. Παρὰ δὲ τὸ σπήλαιον ρήγγυνται πολλὰ πηγαὶ ἀλατούχων ὑδάτων».